

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

TA TON
EN KVALITATIV INTERVJUSTUDIE OM KÖRSÅNG
OCH INTEGRATION

Linnéa Eriksson

Kandidatuppsats SOPA63
Höstterminen 2020
Handledare: Jan Magnusson

Abstract

Author: Linnéa Eriksson

Title: Tune up – A qualitative interview study about choir music and integration
[Translated title]

Supervisor: Jan Magnusson

Assessor: Mikael Bengtsson

This essay concerns the use of choral music in relation to integration. The purpose of the study has been to investigate which aspects of choral singing are emphasized as important in the integration process, with a special focus on music and community. The study is based on semi-structured interviews with three foreign-born choir members singing in Luleå international choir. The interpretation of the results is based on Diaz's model for the various aspects of the integration process and Bossius and Lilliestam's theories regarding the influence of music in people's lives. The results show that the choir plays an important role in the choir members' integration processes. The choir is described, by the members, as a second family and the social network are emphasized as important. Through the choir, the foreign-born members have received help to get employment and also support with authority contacts. The choir has been a safe space for members to practice the Swedish language. The music is experienced as contributing to the choir's sense of community and to breaking down barriers which opens up to close relationships with other choir members. This contributes to a strong community that has a positive impact on the choir members' integration processes. The music is also described as important in relation to the choir members' own experiences of their integration process. Being able to live out and share their history and culture with the help of music contributes to an increased well-being for the choir members. The cultural aspect is understood as an important part of the choir members' identity.

Keywords: Social work, integration, choir, music, community, identity.

Förord

Detta är ett examensarbete inom socialt arbete vid socionomprogrammet, Lunds universitet. Uppsatsen är skriven av mig, Linnéa Eriksson, under hösten 2020. Uppsatsen motsvarar 15 högskolepoäng.

Tack

Först och främst vill jag rikta ett stort tack till de körmedlemmar i Luleå internationella kör som tagit sig tid att delta i min undersökning, utan er hade denna studie inte varit möjlig att genomföra. Jag vill även tacka Monica för förmedlingen av kontakter, det underlättade mycket. Tack för att ni tog er tid att engagera er i min uppsats!

Jag vill tacka min handledare Jan för alla tips och tankar under arbetets gång. Ditt engagemang i min uppsats har betytt mycket! Jag vill även passa på att tacka Ebba för pluggsällskapet, utan dig hade den här uppsatsen aldrig blivit färdig.

Sist men inte minst vill jag tacka min kära familj och sambo för allt stöd när arbetet känts övermäktigt och motivationen lyst med sin frånvaro. All min kärlek till er.

Linnéa Eriksson

Lund, januari 2021

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1. Problemformulering	1
1.2. Syfte	2
1.3. Frågeställningar	3
2. Kunskapsläge	3
2.1. Definition av integration	3
2.2. Sökförfarande	3
2.3. Tidigare forskning	4
2.3.1. Disposition.....	4
2.3.2. Vikten av en mötesplats.....	4
2.3.3. Körsång och integration.....	4
2.3.4. Musik och integration.....	6
2.3.5. Körsång, musik och hälsa.....	7
2.3.6. Körsång och gemenskap.....	8
2.3.7. Körsång, musik och identitet.....	9
2.4. Studiens betydelse.....	9
3. Teori.....	10
3.1. Teoretiska överväganden.....	10
3.2. Aspekter av integration	11
3.2.1. Begreppet integration enligt Diaz.....	11
3.2.2. Diaz dimensioner av integration.....	11
3.3. Musik och gemenskap.....	13
3.4. Musik och identitet.....	14
4. Metod.....	14
4.1. Metodologiska överväganden	14
4.2. Undersökningspopulation och urval.....	15
4.3. Tillvägagångssätt.....	17
4.4. Bearbetning och analys	18
4.5. Studiens tillförlitlighet	19
4.5.1. Trovärdighet	19
4.5.2. Överförbarhet.....	19
4.5.3. Pålitlighet.....	19
4.5.4. Möjlighet att styrka och konfirmera	20
4.6. Etiska överväganden	20
4.6.1. Samtyckeskravet.....	21

4.6.2.	Informationskravet.....	21
4.6.3.	Konfidentialitetskravet	21
4.6.4.	Nyttjandekravet	22
5.	Analys och resultat.....	22
5.1.	Inledning	22
5.1.1.	Presentation av intervjupersoner	22
5.1.2.	Disposition.....	23
5.2.	Den sociala integrationen	23
5.2.1.	Vikten av en mötesplats.....	23
5.2.2.	Som en extra familj.....	25
5.2.3.	Musikens betydelse.....	26
5.2.4.	Sammanfattning.....	27
5.3.	Den kommunikativa integrationen	28
5.3.1.	Ett utrymme att tala svenska.....	28
5.3.2.	En trygg miljö.....	29
5.3.3.	Musikens betydelse.....	29
5.3.4.	Sammanfattning.....	30
5.4.	Den ekonomiska och politiska integrationen	31
5.4.1.	En väg in på arbetsmarknaden.....	31
5.4.2.	Hjälp vid myndighetskontakter	32
5.4.3.	Gemenskapens betydelse	32
5.4.4.	Sammanfattning.....	32
5.5.	Den personliga integrationen	32
5.5.1.	Som en hel person.....	33
5.5.2.	Kulturell kunskap och musikaliska aspekter	34
5.5.3.	Sammanfattning.....	35
6.	Avslutande diskussion	36
6.1.	Sammanfattning	36
6.2.	Musikens betydelse	37
6.3.	Den personliga integrationen	37
6.4.	Framtida forskning	38
6.5.	Avslutande kommentarer	38
	Referenser.....	40
	Bilagor	43
	Bilaga 1: Intervjuguide	43
	Bilaga 2: Informationsbrev	44

1. Inledning

1.1. Problemformulering

Integration är ett ämne med stor relevans för socialt arbete. Ett inkluderande samhälle är något som gynnar alla samhällets invånare. Utanförskap ökar risken för till exempel arbetslöshet, kriminalitet och ohälsa. Detta är något som inte enbart påverkar individen utan även samhället som helhet i form av till exempel ökade sociala kostnader (Unicef, 2020). Det är därför av vikt att olika integrationsfrämjande aktiviteter och sammanhang undersöks och utvecklas för att på bästa sätt inkludera människor i det svenska samhället.

Integration kan förstås som en process där minoritetsgrupper etablerar sig och blir delaktiga i samhället. Denna process innefattar en rad olika aspekter som till exempel tillträde till arbetsmarknaden, politiskt inflytande samt tillgång till ett socialt nätverk (Nationalencyklopedin, u.å.).

För att främja integration och möten mellan människor har många olika projekt lanserats genom åren. Ett av dem är *Luleå internationella kör*. Kören startade på initiativ av Röda korset och har idag runt 30 medlemmar från ungefär 15 olika länder. Syftet med kören är att skapa en mötesplats där människor, som annars inte hade träffats, kan mötas och lära känna varandra. Kören sjunger sånger på olika språk från körmedlemmarnas många olika länder (BD Pop, u.å.). Det är denna kör som kommer att stå i centrum för den här uppsatsen.

Körer som i likhet med Luleå internationella kör arbetar med integration finns det gott om exempel på. I artikeln *At home, song, and fika – Portraits of Swedish choral initiatives amidst the refugee crisis* (Quadros & Vu, 2017) presenteras en studie där författarna intervjuat fem körledare som på olika sätt arbetar med att inkludera migranter i sitt arbete. Verksamheterna som körledarna bedriver ser lite olika ut, några jobbar till exempel med nyanlända kvinnor och andra med nyanlända ungdomar inom skolan. Gemensamt för körledarnas arbete är deras strävan efter att skapa en välkomnande musikalisk miljö för människor som migrerat till Sverige.

Vad som framhålls som viktigt i arbetet med migranterna varierar mellan körledarna. Två körledare driver vad de kallar för *language choirs* där en grundläggande tanke är att förmedla det svenska språket till körens medlemmar (Quadros

& Vu, 2017, ss. 1115–1117). Detta kan antas grunda sig i en förståelse av kunskaper i det svenska språket som viktiga för migranternas integrationsprocesser. Två andra körledare menar däremot att språket har en liten betydelse i körens arbete med integration. Att man genom musiken förstår varandra trots att man inte talar samma språk (Quadros & Vu, 2017, ss. 1119–1120).

Körens funktion som en mötesplats för migranter och redan etablerade svenskar är något flera av körledarna belyser. Genom att skapa ett sammanhang för olika människor att träffas möjliggörs relationsbyggande och integration (Quadros & Vu, 2017). Att körer kan verka för att skapa gemenskap är något som även belyses i en artikel av Kari Batt-Rawden och Sarah Andersen (2020). Författarna har genomfört intervjuer med nitton kvinnor som sjunger i olika körer i Norge. Majoriteten av kvinnorna beskrev körsång som en aktivitet som byggde många broar. De beskriver en kontakt som når många nivåer; Fysiskt, socialt och emotionellt (Batt-Rawden & Andersen, 2020, s. 145).

Musikens roll i gemenskapen är något som berörs i artikeln. Några av deltagarna jämförde körsång med andra typer av gruppaktiviteter, till exempel olika sportarrangemang. De menade att körsång tar gemenskapen till en ny nivå, att man genom musiken förs närmare varandra. En av deltagarna menade att man genom att sjunga delar något av sig själv på ett sätt man inte gör i andra sammanhang (Batt-Rawden & Andersen, 2020, s. 145).

Körmusik i relation till integration är ett område där det redan bedrivits en del forskning. Det finns dock anledning att ytterligare utforska detta område. Vad är det för särskild gemenskap som beskrivs i de ovannämnda studierna? Vad innebär det att körsången tar gemenskapen till en ny nivå? Vilka aspekter av körsång är viktiga i integrationsprocessen? Varför är dessa aspekter viktiga? Det är dessa frågor som jag i denna uppsats avser att försöka svara på.

1.2. Syfte

Syftet med studien är att undersöka hur körmusik kan förstås som en verksam faktor i utrikesfödda körmedlemmars integrationsprocesser. Utgångspunkten för studien är intervjuer med tre utrikesfödda körmedlemmar i Luleå internationella kör.

1.3. Frågeställningar

Vilka aspekter av körens arbete framhålls som viktiga i relation till integration?

Påverkar gemenskapen körmedlemmarnas integrationsprocesser, i så fall hur?

Påverkar musiken skapandet av körens gemenskap, i så fall hur?

2. Kunskapsläge

2.1. Definition av integration

Begreppet *integration* är vanligt förekommande i vår nutida samhällsdebatt men kan behöva definieras inom ramarna för denna uppsats. Integration definieras inom samhällsvetenskap vanligtvis som den process där minoriteter, exempelvis invandrade etniska grupper, inkluderas och etableras i det samhälle de kommit till. Det kan till exempel gälla integrering på bostads- eller arbetsmarknaden, eller deras sociala och politiska liv. Integration bör dock inte förväxlas med adaptation eller assimilation. Adaptation eller assimilation innebär att kulturella olikheter reduceras eller helt utplånas (Nationalencyklopedin, u.å.).

Det är utifrån denna definition begreppet *integration* används i denna uppsats. Om nedanstående forskning har en annan definition kommer denna att presenteras separat i relation till den aktuella forskningen.

2.2. Sökförfarande

Vid sökning efter tidigare forskning har sökorden *musik, kör, migranter, migration, integration, gemenskap, mående* och *socialt arbete* angetts. Sökningarna har främst gjorts på LUBserach och sökorden har angetts på både svenska och engelska. Vid sökning efter tidigare forskning har nyare material prioriterats (från de senaste fem åren). Detta för att forskningen ska vara aktuell och spegla vår samtid. En äldre studie, av Maja Cederberg (2012), presenteras dock nedan då den teoretiska utgångspunkten i studien bidrar med ett intressant perspektiv på integration. De presenterade studierna som berör vikten av en mötesplats har genomförts i en svensk miljö och har valts då de speglar den kulturella kontexten för denna studie. Artiklarna som berör olika aspekter av körsång och musik har en bredare ingång och en större spridning då körsång som fenomen inte är lika starkt bundet till länder och kulturer.

2.3. Tidigare forskning

2.3.1. Disposition

Nedan presenteras ett urval av tidigare forskning. Studierna relaterar på olika sätt till denna uppsats. Studierna presenteras utifrån följande teman: *Vikten av en mötesplats, körsång och integration, musik och integration, körsång, musik och hälsa, körsång och gemenskap* samt *körsång, musik och identitet*. Dessa teman ger en bra överblick över den forskning som redan är gjord samt inom vilka områden det finns ett behov av fortsatta studier.

2.3.2. Vikten av en mötesplats

Nedan presenteras två studier som på olika sätt belyser integration. Båda studierna betonar vikten av mötet mellan migranter och redan etablerade svenskar. Detta möte är något som också är framträdande i Luleå internationella körs verksamhet. Just den demografiska sammansättningen framhålls som viktig i relation till körens integrationsarbete (BD Pop, u.å.). Studierna kan ge en vidare förståelse för detta fenomen.

Integration kan möjliggöras på många olika sätt. I en artikel av Lika Rodin (2017) undersöks ett integrationsprojekt som går ut på att man ”matchar” ihop etablerade svenskar och nyanlända migranter baserat på kön, familjesituation, intressen och hobbies. En majoritet av matchningarna bidrog till beständiga vänskapsrelationer mellan deltagarna (Rodin, 2017, ss. 605–606). Genom att mötas och dela erfarenheter med varandra bryts föreställningen av *de andra* ned och tillitsfulla relationer byggs (Rodin, 2017, s. 613).

Även Maja Cederberg (2012) betonar vikten av mångetniska sociala kontakter. I studiens resultat delar författaren upp analysen i två kategorier: Det etniskt baserade nätverkets många fördelar (Cederberg, 2012, s. 63) samt behovet av överbryggande kapital och tillgång till ett socialt nätverk med etniska svenskar. Dessa kontakter upplevs vara viktiga ur ett integrationsperspektiv (Cederberg, 2012, s. 65).

2.3.3. Körsång och integration

Det finns en rad studier som på olika sätt belyser körsång i relation till integration. Studierna som presenteras nedan baseras bland annat på intervjuer och observationer. Studiernas resultat visar på körsångens många fördelar i relation till integration, men även på dess begränsningar.

Michael Barrett och Dorette Vermeulen (2019) skriver om en mångkulturell kör vid ett universitet i Sydafrika. Kören utgör en mötesplats för personer från olika kulturer (Barrett & Vermeulen, 2019, s. 49). Denna mötesplats ses på många sätt som givande. Körmedlemmarna upplever att man genom att sjunga och interagera med personer från andra kulturer får en ökad förståelse och respekt samt att körens arbete motverkar fördomar (Barrett & Vermeulen, 2019, ss. 51–53). Det Barrett och Vermeulen (2019) visar på är något som också återkommer i Bartolomes (2018) studie.

Sarah J. Bartolome (2018) framhäver körens funktion som en mötesplats som viktig i relation till integration. Hon har undersökt körsång bland barn och unga i Pretoria, Sydafrika. Körsång beskrevs ha en överbryggande funktion (Bartolome, 2018, ss. 277–280) likt den mötesplats som belyses i avsnittet ovan. Mångkulturella körer uppmanar till kontakt mellan olika kulturer vilket bidrar till förståelse och tillit som gynnar inkludering och integration (Bartolome, 2018, s. 277).

Det Barrett och Vermeulen (2019) samt Bartolome (2018) beskriver är något som också lyfts fram i andra studier. I en norsk studie av Kari Batt-Rawden och Sarah Andersen (2020, ss. 145–146) beskrivs körsång bryta ned sociala barriärer. Man träffas och sjunger tillsammans med människor man annars inte träffat, något som upplevs vara lärorikt. Här framhäver man även en skillnad mellan körer som är öppna för alla och körer som har uttagningar för att få vara med. I körer som har gemenskap i fokus är alla välkomna vilket skapar en inkluderande miljö.

Anne Haugland Balsnes (2016) framhåller istället förmedlingen av språket som en av körens viktigaste funktioner i relation till integration. Balsnes har gjort en studie av en mångkulturell gospelkör i Norge. Hon menar att kören erbjuder gemenskap med etablerade norrmän innan migranterna hunnit lära sig det norska språket. Genom kroppsspråk förstår man varandra ändå. Kören sjunger dessutom sånger på många olika språk vilket jämnar ut de varierade språkkunskaperna (Balsnes, 2016, ss. 181–182).

Beskrivningarna som getts ovan återkommer även i Andre de Quadros och Kinh T. Vus (2017) artikel. Körledarna som intervjuats lyfter bland annat förmedlingen av det svenska språket och utbytet av kulturella traditioner som viktiga i relation till

integration. Samtliga körledare lyfter gemenskapen och mötet mellan människor som annars inte skulle träffats som viktigt i relation till integration.

Körsång har dock också sina begränsningar. Barrett och Vermeulen (2019, s. 50–51) lyfter bland annat språkliga barriärer som ett hinder för integrationen. Även Quadros och Vu (2017, s. 1122) lyfter ett kritiskt perspektiv angående körsång och integration. De diskuterar den faktiska verkan som körmusik har på migranternas integrationsprocess. Integration är en komplex process som innefattar till exempel tillgång till arbete och sociala verksamheter samt språklig kompetens. Enligt författarna är körsång otillräckligt för att uppnå detta.

Körers funktion som en mötesplats för människor är något som återkommer i många av studierna. Musikens funktion i relation till detta är dock inte så vida undersökt. Finns det aspekter av musik som påverkar integrationsprocessen? Det ska jag försöka svara på i denna studie.

2.3.4. Musik och integration

Det finns ett begränsat antal studier som behandlar vilka aspekter av musik som i sig påverkar integrationsprocessen. I Sofia Vougioukalou, Rosie Dow, Laura Bradshaw & Tracy Pallant (2019) studie har man däremot fokuserat särskilt på detta.

Författarna skriver i sin artikel om sambandet mellan improviserat musicerande i grupp och integrering av flyktingar, asylsökande och lokalbor. Studien baseras på en integrerad kör i Wales (Vougioukalou et al., 2019, s. 536).

Studiens resultat visar på att improviserat musicerande i grupp kan bidra till ett ökat välmående samt social inkludering. Repetitionerna utgjorde ett utrymme för mångkulturella möten och dess utformning med improvisation bidrog till att etablerade maktpositioner ruckades. Det improviserade musicerandet skapade en jämställd miljö där deltagarna kunde delta på lika villkor (Vougioukalou et al., 2019, s. 544–545).

Studien berör inte körsång specifikt men resultatet är ändå intressant i relation till denna studie. Det visar att musikens karaktär kan påverka den upplevda integrationen, att integration inte enbart möjliggörs av mötet mellan migranter och lokalbor. Det är musikens roll i den processen som kommer att stå i centrum för den här uppsatsen.

2.3.5. Körsång, musik och hälsa

Körsång framställs i nästan alla studier som en hälsofrämjande aktivitet. Körsång beskrivs vara glädjefylld och avslappnande men också meningsskapande och stärkande för körmedlemmarna.

Kari Batt-Rawden och Sarah Andersen (2020) skriver i sin artikel om körmusik och välbefinnande. I studien har de intervjuat nitton kvinnor som sjunger i olika körer i Norge (Batt-Rawden & Andersen, 2020, ss. 142–143). Resultatet av studien visar att kvinnorna upplevde en mängd positiva hälsoeffekter av körsång. Några exempel på fysiska aspekter som lyfts är ökad avslappning och energi. Körsång beskrivs höja humöret och öka självmedvetenheten (Batt-Rawden & Andersen, 2020, s. 143). Körsång upplevs även skapa en känsla av meningsfullhet. Körsång ses som en positiv aktivitet som bidrar med struktur till körmedlemmarnas vardag (Balsnes, 2016, s. 182).

Bartolome (2018, s. 276) lyfter fram avslappning som en av körmusikens viktigaste funktioner i relation till hälsa. Kören beskrivs som en trygg plats där körens medlemmar kan fly från den vardagliga stressen och bara njuta av musiken. Även Barrett och Vermeulen (2019, ss. 43–44) beskriver körsång som en avstressande aktivitet. Många av körmedlemmarna beskriver kören som en emotionell ventil, ett ställe där man kan slappna av och samla ny energi. Författarna menar dock att kören även kan bidra till stress relaterat till exempelvis framträdanden (Barrett & Vermeulen, 2019, s. 44).

Mångkulturella körer beskrivs stärka körmedlemmarnas självkänsla och självförtroende genom körmedlemmarnas inflytande över körens arbete. Det motverkar den maktlöshet som många migranter upplever (Balsnes, 2016, ss. 179–180). Batt-Rawden och Andersen (2020, s. 145) skriver om hur körsången stärkt körmedlemmarnas identitet. Kvinnorna upplever sig ha blivit tryggare och mer utåtriktade tack vara kören.

Musik kan även vara ett viktigt verktyg vid bearbetning av trauman och andra tunga upplevelser. Genom musiken kan man bearbeta känslorna (Vougioukalou et al., 2019, s. 544).

Körsångens positiva effekter på hälsan är relevant i relation till den här studien. De allmänna hälsoeffekterna kan antas påverka körmedlemmarnas upplevelser av

Luleå internationella kör och dess integrationsarbete. Det är därför av vikt att ha en grundläggande förståelse för körmusikens hälsofrämjande funktion.

2.3.6. Körsång och gemenskap

En av de mest återkommande beskrivningarna av körsång är att det skapar gemenskap. Den beskrivningen återkommer i både studier relaterade till körsång och integration men även i studier som berör körsång och hälsa. Denna gemenskap beskrivs vara en av de viktigaste aspekterna av körsång, något som påverkar körmedlemmarnas mående positivt. Vilka aspekter av körsång som möjliggör denna väsentliga gemenskap har dock inte helt fastställts.

Körmedlemmarna som Batt-Rawden och Andersen (2020, s. 145) intervjuat beskriver en gemenskap som skiljer sig från andra typer av gemenskap, en gemenskap som når flera nivåer. Denna gemenskap upplevs påverkas av sången. Att man genom att sjunga delar med sig av sig själv och därmed också öppnar upp för djupa relationer med människor i ens närhet. Genom körens gemenskap upplever körens deltagare en känsla av samhörighet.

Även Bartolome (2018, ss. 276–277) skriver om gemenskap som en central del av körens funktion. Kören har av många körmedlemmar beskrivits som en andra familj. Vänskapsbanden som bildas i kören är djupa. Det som framhålls som speciellt inom körens gemenskap är att körmedlemmarna upplever att de kan vara sig själva, på liknande sätt som i en familj.

Det Bartolome (2018) beskriver är något som också återkommer i Balsnes (2016, s. 178–179) artikel. Där framhålls att körledarna är en viktig del av körens gemenskap. Genom deras öppna och inkluderande ledarskap skapas en varm och tillåtande miljö som gynnar gruppdynamiken. Även sång och dans upplevs bidra till en känsla av gemenskap. Körmedlemmarna kan genom detta uttrycka sig och komma varandra nära.

Även Barrett och Vermeulen (2019, ss. 47–48) skriver om gemenskap. Kören beskrivs i likhet med ovan presenterade studier som en andra familj med en stark gemenskap. Dessa nära vänskapsband är inte enbart positiva, i likhet med familjer uppstår ibland konflikter.

Beskrivningarna av körsångens gemenskap liknar i många avseenden varandra. Kören beskrivs likna en familj med nära band mellan dess medlemmar. Särskilt

intressant i relation till den här studien är beskrivningarna av vad som påverkar gemenskapen. Här lyfts bland annat ledarskapets och musikens betydelse. Men vilka aspekter av körsång är det som mer konkret möjliggör den nära gemenskap som presenteras ovan? Den frågan avser jag att försöka svara på i den här uppsatsen.

2.3.7. Körsång, musik och identitet

Även musikens påverkan på individens identitet är av relevans för den här studien. Det är ett ämne som berörs förbigående i en del av de artiklar som tidigare presenterats. Det förs dock sällan en djupare diskussion om fenomenet, trots att det upplevs vara av vikt för körmedlemmarnas upplevelser av körsång och i vissa fall även av integration.

Sofia Vougioukalou, Rosie Dow, Laura Bradshaw & Tracy Pallant (2019, s. 544) beskriver musiken som en viktig del för att förmedla flyktingars och asylsökandes upplevelser. Genom musiken kan de uttrycka sig. Musiken blir en del av deras identitetsbyggande och ett sätt att kommunicera sina upplevelser till andra.

Sarah J. Bartolome (2018, ss. 274–275) belyser identitet ur ett mer kulturellt perspektiv. Körsången beskrivs spela en viktig roll i skapandet av en sydafrikansk identitet. Musiken beskrivs i den processen vara en viktig faktor. Genom musiken sammanförs människor och de kan tillsammans jobba mot ett gemensamt mål. I ett land som Sydafrika, som har en mycket heterogen befolkning, beskrivs detta vara viktigt.

Musik i relation till identitet är spretigt och diffust, ändå verkar det finnas en koppling mellan dessa. I ovannämnda studier framhålls musiken som viktig i människors identitetsbygge. Musiken blir ett verktyg men också en identitetsmarkör. Det är ett viktigt perspektiv att ta med sig in i den här uppsatsen.

2.4. Studiens betydelse

Socialt arbete är ett mångfacetterat fält. Det gör att det ibland kan upplevas diffust och svårdefinierat. Denna uppsats utgår ifrån *The International Federation of Social Workers (IFSW)* och *The International Association of Schools of Social Work (IASSW)* globala definition. Den är som följer:

Socialt arbete är ett praktikbaserat yrke och en akademisk disciplin som främjar social förändring och utveckling, social sammanhållning och bemyndigande och befrielse för människor. Principerna för social rättvisa, mänskliga rättigheter, kollektivt ansvar och respekt för mångfald är centrala

för socialt arbete. Underbyggd av teorier om socialt arbete, samhällsvetenskap, humaniora och inhemska kunskaper, engagerar socialt arbete människor och strukturer för att hantera livsutmaningar och förbättra välbefinnandet. Ovanstående definition kan förstärkas på nationell och / eller regional nivå. (International Federation of Social Workers, 2014)

Den här uppsatsen utgår från en kör som startades som ett integrationsprojekt. Syftet var att skapa en mötesplats där migranter och redan etablerade svenskar får möjlighet att träffas (BD Pop, u.å.). Med utgångspunkt i Luleå internationella kör avser jag att söka en fördjupad förståelse för körsång i relation till integration. Många projekt, som i likhet med Luleå internationella kör arbetar med integration, har genom åren lanserats. Det är därför av vikt att skapa en djupare förståelse för fenomenet. Det är viktigt av många anledningar. Med en ökad förståelse för körmusikens verkan i människors integrationsprocess kan framtida integrationsprogram utvecklas och förbättras. Studien kan också bidra med en mer allmän förståelse för hur musik kan användas inom socialt arbete för att främja social inkludering och välbefinnande. Då detta är en begränsad studie kommer resultatet endast att kunna visa på indikationer av musikens betydelse. Dessa kan sedan fördjupas i mer omfattande studier.

3. Teori

3.1. Teoretiska överväganden

Här presenteras den teoretiska referensram som använts vid analys av empirin. Val av teori har gjorts i relation till studiens forskningsfrågor efter insamling av empiri. Detta för att teorin på bästa sätt ska spegla och belysa empirin, att det teoretiska ramverket ska bidra vid tolkning av materialet.

Syftet med studien är att undersöka hur körmusik kan förstås som en verksam faktor i körmedlemmarnas integrationsprocesser. För att förstå de olika aspekterna av integrationsprocessen kommer jag i denna uppsats att utgå ifrån sociologen och integrationsforskaren Jose Alberto Diaz modell av integrationens sju dimensioner; *Kommunikativ integration, social integration, ekonomisk integration, politisk integration, boendeintegration, familjeintegration* samt *personlig integration* (Diaz, 1996, s. 76; Diaz, 1997, s. 33).

Diaz studier är över 20 år gamla. Detta betraktas dock inte som ett problem i relation till den här uppsatsen. Det teoretiska ramverket som Diaz (1993, 1996, 1997)

presenterar är i sin utformning mycket generellt. De aspekter som ansågs påverka integrationsprocessen då bör även göra det idag (Diaz, 1996, ss. 76–77). Modellen kan därför appliceras på dagens integrationsrelaterade studier.

I relation till Diaz sju dimensioner av integration (Diaz, 1996, s. 76; Diaz, 1997, s. 33) kommer teorier om musikens betydelse för gruppen och individen att presenteras. Det musikaliska perspektivet kommer att bidra med en djupare analys av intervjupersonernas utsagor. Musikvetarna Thomas Bossius och Lars Lilliestam (2011) har genomfört en studie om hur människor förhåller sig till musik och hur musiken påverkar oss. Deras resultat utgör grunden för det teoretiska perspektiv på musik jag i denna uppsats avser att utgå ifrån. Musikens betydelse för gemenskap och identitet är av extra intresse i relation till den här studien. Detta för att skapa en djupare förståelse för musikens roll i körmedlemmarnas integrationsprocesser. Nedan presenteras ovannämnda teorier under rubrikerna *aspekter av integration, musik och gemenskap* samt *musik och identitet*.

3.2. Aspekter av integration

3.2.1. Begreppet integration enligt Diaz

Integration är en process men också resultatet av den processen. Diaz definierar integration som när migranter, i termer av deltagande, uppnår en helt eller delvis jämlik hållning i relation till landets majoritetsbefolkning. Detta innebär deltagande i olika typer av sociala sammanhang, till exempel arbetsliv och politik. Det förutsätter tillträde till samhällsfältet där tillgång till arbete, utbildningsmöjligheter, bostäder och så vidare finns. Integration bör inte förväxlas med assimilation som innebär att migranterna delvis överger sin egen kultur. Assimilation har att göra med kulturella betingelser medan integration snarare handlar om sociala relationer och socialt samspel (Diaz, 1996, s. 74).

3.2.2. Diaz dimensioner av integration

Diaz modell baseras på sju olika dimensioner av integration. Integration är en komplex process av samhällelig karaktär. Diaz menar att det finns en poäng med att dela upp den processen i två delar, primärintegration och en mer långsiktig, kvalitativ integration. Primärintegration speglar migranternas första tid i landet och fokuserar enligt Diaz på aspekterna *kommunikativ integration, ekonomisk integration, boendeintegration* och en grundläggande mångetnisk *social integration* (Diaz, 1997, ss. 34–36). Primärintegration är inte ett begrepp som kommer

att användas i den här studien. Detta då det inte tillför någon vidare förståelse av det empiriska materialet. Här kommer alltså samtliga dimensioner att presenteras utan särskiljning av primär- och långsiktig integration. De dimensioner som Diaz (1996, ss. 76–77; 1997, s. 33) presenterar är följande:

Den kommunikativa integrationen

Genom språklig kompetens ökar individernas delaktighet i samhället. Det möjliggör för individen att ta till sig information, kommunicera med andra samt att delta vid olika typer av sociala sammanhang.

Den sociala integrationen

Den sociala integrationen innebär att individen får tillgång till sociala nätverk med redan etablerade svenskar. Det ger tillgång till olika sociala resurser, till exempel genom vänskapsrelationer eller andra nära och personliga band. Dessa informella kontakter anses vara en viktig resurs för nyanlända personer vid integrering i samhället.

Den ekonomiska integrationen

Den ekonomiska integrationen förutsätter tillgång till arbete och därmed också möjlighet till självförsörjning och tillgång till olika yrkespositioner. Detta sker främst via tillträde till arbetsmarknaden och olika former av företagsamhet.

Den politiska integrationen

Genom den politiska integrationen får individen tillgång till fullständiga politiska och medborgerliga rättigheter. Det kan handla om till exempel valdeltagande eller representation vid politiska institutioner.

Boendeintegrationen

Boendeintegrationen möjliggör tillgång till kvalitativa bostadsförhållanden samt etniskt blandade bostadsområden. Detta bidrar till att ytterligare utvidga det sociala nätverket genom nya kontakter, som till exempel grannar, och minskar i och med det segregationen.

Familjeintegrationen

Familjeintegrationen innebär utvecklandet av ett socialt nätverk med redan etablerade svenskar baserat på släktskap. Detta kan ske genom till exempel äktenskap eller samboskap.

Den personliga integrationen

Den personliga integrationen berör individens egna upplevelser av sin integration, hur tillfredsställd personen är med sitt nya liv i det nya landet. Denna dimension påverkas av individens egna förväntningar på integrationsprocessen inom olika samhällsområden.

De olika dimensionerna är omfattande men inte exklusiva. Det finns andra aspekter som kan ha en betydelse för integrationen men som inte framträder i Diaz integrationsmodell (Diaz, 1996, ss. 76–77). De olika dimensionerna kan också antas påverka varandra. Språklig kompetens bör till exempel förenkla inkludering på arbetsmarknaden samt kontakt med redan etablerade svenskar (Diaz, 1997, s. 68).

I denna uppsats kommer dimensionerna att diskuteras och problematiseras i relation till Luleå internationella körs arbete. I relation till de olika dimensionerna kommer musikens och gemenskapens roll att diskuteras.

3.3. Musik och gemenskap

Många människor upplever att musikaliska sammanhang bidrar till en stark känsla av gemenskap och samhörighet (Bossius & Lilliestam, 2011, s. 275). Denna gemenskap fyller en viktig funktion i människors liv. Det finns ett tydligt samband mellan social gemenskap och fysiskt och psykiskt välmående. Det sociala nätverk vi bygger upp är dessutom viktigt för att hantera stress och andra påfrestningar. Att dela musik med andra skapar en känsla av att vara en del i ett större sammanhang, vilket bidrar till upplevelsen av ett meningsfullt liv (Bossius & Lilliestam, 2011, ss. 277–278).

Musik är också en viktig aspekt vid olika former av ritualiserad gemenskap inom olika kulturer. Att dela den typen av kulturell musik med andra personer fyller för många människor en existentiell funktion (Bossius & Lilliestam, 2011, ss. 277–278).

Det finns olika musikaliska aspekter som påverkar känslan av gemenskap i musikaliska sammanhang. Flera studier visar på hur musik påverkar människors känslotillstånd och humör. Olika typer av musik kan förstärka eller försvaga de känslor vi för tillfället känner (Bossius & Lilliestam, 2011, s. 258). Detta är något som påverkar upplevelsen av det musikaliska sammanhanget och hur man i efterhand förhåller sig till den erfarenheten. En positiv musikupplevelse kan prägla

uppfattningen av liknande situationer och bidra till en permanent positiv upplevelse av sammanhanget.

3.4. Musik och identitet

Musik är nära sammankopplat med identitet. Vår personlighet kan på många sätt manifesteras genom musik. Det gör musiken till en central del av vår identitet. Vem vi är, var vi kommer ifrån och vad vi tycker om, kan ge sig uttryck i vår musiksmak och vårt förhållande till musik. Musik utgör en byggsten i människors identitetsbygge och blir ofta en identitetsmarkör i mötet med andra (Bossius & Lilliestam, 2011, ss. 236–237). Musik är även starkt sammankopplat med etnicitet. Musiken kan verka som en identitetsmarkör relaterad till etnicitet som i olika sammanhang kan upplevas olika viktig att framhäva (Bossius & Lilliestam, 2011, s. 63).

Bossius och Lilliestam (2011, s. 73) lyfter i resultatet av studien musikens betydelse för en människas livshistoria. Många av intervjupersonerna pratade om musik i relation till livsbanan och förknippade olika typer av musik och musikaliska upplevelser med olika perioder och tillfällen i sitt liv. Människor tenderar att associera olika typer av musik till olika händelser, vilket formar förståelsen för, och upplevelsen av, musiken. Det gör även musiken till en viktig aspekt i individens eget meningsskapande och uppfattningen av den egna personen (Bossius & Lilliestam, 2011, s. 298).

Bossius och Lilliestam (2011, s. 298) framhåller dock att det är mycket möjligt att några av intervjupersonerna hade kunnat berätta sin livshistoria utan att nämna musik. Det finns andra saker att hänga upp sin livsberättelse på. Detta behöver dock inte betyda att musiken inte har den framträdande roll som vissa intervjupersoner ger uttryck för, men den bör inte framhållas som den enskilt viktigaste aspekten generellt.

4. Metod

4.1. Metodologiska överväganden

Den valda metoden för denna studie är kvalitativa intervjuer. I relation till studiens syfte och frågeställningar är ett kvalitativt förhållningssätt att föredra. Studien syftar till att skapa en djupare förståelse för ett fenomen, i det här fallet körsång som en

verksam faktor i körmedlemmars integrationsprocesser, vilket är förenligt med en kvalitativ ansats. Kvalitativa metoder är användbara när man söker att förklara samhälleliga fenomen; Hur de uppkommer, förändras och påverkar de människor som kommer i kontakt med dem (Ahrne & Svensson, 2015, s. 8).

Då syftet med denna studie är att undersöka hur körmedlemmar i Luleå internationella kör upplever körmusik i relation till integration är intervjuer en effektiv metod att använda. Körmedlemmarnas subjektiva och unika upplevelser av körmusik står i fokus och intervjuer kan bringa denna kunskap (Hallin & Helin, 2018 s. 10). Kritik som ofta lyfts gällande intervjuer är att intervjupersonerna kan framställa sig på ett fördelaktigt sätt, samt att det de säger sig göra inte alltid stämmer (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015, s. 53). I relation till den här studien är detta dock inte att betrakta som något problem. Syftet är att belysa körmedlemmarnas egna upplevelser, inte något faktiskt skeende. Intervjuer är därför den bäst lämpade metoden i relation till studiens forskningsfrågor.

Kvalitativa intervjuer används ofta som ett samlingsnamn för olika typer av intervjuer. Det som avses i den här studien är semistrukturerade intervjuer. Vid semistrukturerade intervjuer utgår forskaren från ett antal specifika teman och frågeställningar, ofta i form av en *intervjuguide*. Semistrukturerade intervjuer möjliggör för intervjupersonerna att själva utveckla sina svar och fördjupa sig i det de anser viktigt (Bryman, 2018, s. 563). Detta lämpar sig väl i den här studien. Det finns tydliga forskningsfrågor att utgå ifrån, men det är också av vikt att ge intervjupersonerna utrymme att själva reflektera och utforma sina svar baserat på vad de anser viktigt. Detta då deras egna upplevelser står i centrum för denna studie och då måste ges ett stort utrymme i intervjuerna.

4.2. Undersökningspopulation och urval

Undersökningspopulationen för denna studie är *Luleå internationella kör*. Kören består av ungefär 30 medlemmar från runt 15 länder. Kören sjunger sånger på både svenska och på körmedlemmarnas egna hemspråk (BD Pop, u.å.). Kören är en intressant undersökningspopulation av flera olika anledningar. Dess demografiska sammansättning är intressant ur ett integrationsperspektiv. Kören blir en mötesplats för många olika människor och därmed intressant att studera. De varierande musikstilarna samt att kören sjunger på olika språk är också intressant i relation till den

här studien. Det ger musiken och språket en framträdande roll i körens arbete och väcker frågor om musikens betydelse för integrationen.

Vid val av intervjupersoner har ett målstyrt urval i två steg tillämpats (Bryman, 2018, s. 496). Då körledaren för Luleå internationella kör är en före detta lärare till mig kontaktade jag henne inför denna studie. Att just Luleå internationella kör blev forskningsobjektet för den här studien baseras alltså på kännedom om kören samt tillgänglighet. Kontakten med körledaren gav tillträde till en grupp som var av relevans för studien. Jag fick via körledaren namn på, och telefonnummer till, ett antal körmedlemmar som eventuellt kunde tänka sig att delta i studien. Det enda kriteriet var att körmedlemmarna som tillfrågades skulle ha migrerat till Sverige.

Att vid urvalet förlita sig på en mellanhand istället för att direkt kontakta personerna kan vara problematiskt. Det finns en risk att personen hänvisar till personer som de tror kommer att framställa verksamheten på ett mer fördelaktigt sätt (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015, s. 40). Detta anses dock inte vara ett problem i den här studien. Det finns ingen vinning i att framställa Luleå internationella kör i ett mer fördelaktigt ljus och studiens frågeställningar berör inte kören specifikt. Endast olika aspekter av körsång i relation till integration behandlas. Studiens resultat bör inte påverkas av att urvalet genomförts med hjälp av körledaren. Detta anses snarare vara en fördel. Hennes engagemang för studien ger mig legitimitet och skapar intresse för den undersökning jag bedriver. Det blir som en garant för att de personer som kontaktas ska tycka att studien är intressant (Hallin & Helin, 2018, s. 35).

Då studien genomförs under en begränsad tid måste antalet intervjuer begränsas. Detta kan vara ett problem om man inte hinner genomföra tillräckligt med intervjuer för att på ett tillfredsställande sätt kunna besvara studiens forskningsfrågor. Inom ramen för studien intervjuades tre körmedlemmar från Luleå internationella kör. Svårighet att få tag på intervjupersoner inför undersökningen gjorde att antalet intervjuer fick begränsas. Detta är dock ingenting som anses påverka resultatet av studien negativt. Intervjupersonernas svar var fylliga och utvecklade och anses därmed vara tillräckliga för att kunna besvara forskningsfrågorna på ett tillfredsställande sätt. Många av intervjupersonernas svar liknade varandra med smärre variationer. En *mättnad* (Hallin & Helin, s. 36) anses ha uppnåtts inom ramen för denna begränsade studie.

4.3. Tillvägagångssätt

Intervjupersonerna kontaktades via de telefonnummer som angetts av körledaren. I den inledande kontakten informerade jag kort om mig som studieansvarig samt om studiens innehåll. Personerna tillfrågades om att delta och intervjutid bokades vid intresse. Inför intervjuerna skickades ett informationsbrev (Bilaga 2) ut via mail. Brevet innehöll information om studien och intervjupersonernas rättigheter som deltagare. Samtidigt skickades ytterligare ett mail innehållande en zoomlänk, telefonnummer till zoomrummet samt instruktioner om hur man anslöt till zoom-mötet.

Vid intervjuerna användes en intervjuguide (Bilaga 1) som baserades på de teman som lyfts fram i tidigare forskning. Intervjuerna inleddes med en presentation av mig som studieansvarig samt av studien, information om deltagarnas rättigheter samt om inspelning och avidentifiering. Därefter ombads intervjupersonerna att ge en kort presentation av sig själva innan huvuddelen av intervjun inleddes. När alla frågor hade ställts fick intervjupersonerna utrymme att lyfta något de själva ansåg var av vikt men som inte berörts under intervjun. Avslutningsvis sammanfattade jag intervjun för att stämna av att jag uppfattat intervjupersonerna korrekt.

Intervjuerna genomfördes på grund av den rådande pandemin digitalt för att utesluta risken för smittspridning. Inför intervjuerna fanns en oro att samtalen inte skulle bli lika förtroliga via en skärm som om de genomförts via ett verkligt möte. Det finns dock ingenting som tyder på att digitala intervjuer påverkar relationen mellan intervjuare och intervjuperson negativt (Bryman, 2018, s. 593). Detta stämde även överens med min känsla under intervjuerna. Intervjupersonerna upplevdes bekväma med att genomföra intervjun via zoom. Konversationen uppfattades som ledig och samtalen blev bitvis känslösa. Det finns alltid en risk att tekniska problem kan komma att påverka intervjun och störa det naturliga flytet i samtalet (Bryman, 2018, s. 593). Tekniska problem i form av dålig mottagning inträffade vid samtliga intervjuer, men det var inget som upplevdes påverka samtalet negativt. Ämnet som stod i centrum för intervjun, körsång, upplevdes vara ett tacksamt ämne att samtala om. Körpersonerna plockade bara upp samtalet där det avbrutits och fortsatte sin redogörelse.

En av intervjupersonerna ville inte genomföra intervjun via videosamtal, utan föredrog att hålla intervjun via telefon. Vissa menar att det kan påverka intervjun

negativt, att man inte kommer intervjupersonen lika nära. Det viktigaste är dock att intervjupersonen känner sig bekväm i situationen och själv får välja på vilka villkor intervjun ska genomföras (Hallin & Helin, 2018, ss. 62–63). Att hålla intervjun via telefon upplevdes fungera bra. Avsaknaden av möjlighet att läsa av ansiktsuttryck påverkade till viss del, mest genom att vi riskerade att avbryta varandra under intervjuns gång. Samtalet upplevdes öppet och förtroligt, intervjupersonen kände sig mer bekväm med att prata i telefon. Hade intervjun genomförts med video fanns en risk att intervjupersonen känt sig obekvämt och inte kunnat tala fritt.

4.4. Bearbetning och analys

Intervjuerna transkriberades i sin helhet, detta för att förenkla analys av utsagorna. Det transkriberade materialet kodades därefter. I den här studien har kodningen gjorts med utgångspunkt i forskningsfrågorna och intervjuguidens olika teman. Den initiala kodningen genomfördes ”på bredden”. Det innebär att jag som forskare gjorde en översiktlig kodning där relevanta teman plockades ut (Lindgren, 2014, s. 55). Relevanta teman som plockades ut var olika aspekter av körens arbete som framhölls som viktiga i relation till integration. Dessa teman var: *Förmedling av det svenska språket, vikten av ett socialt nätverk, förmedling av jobbkontakter samt hjälp vid myndighetskontakter*. Utifrån den översiktliga kodningen valdes Diazs (1996, s. 76; 1997, s. 33) teori om integrationens sju dimensioner ut för vidare analys av materialet. Den andra kodningen genomfördes utifrån ovan presenterade sju dimensioner. I relation till varje dimension lyftes specifikt musikens och gemenskapens roll fram. Utsagorna färgkodades med utgångspunkt i det teoretiska ramverket.

Vid analys av empirin fungerade Diazs (1996, s. 76; 1997, s. 33) teori som en kategorisering av intervjupersonernas utsagor. I relation till kategoriseringen fördjupades analysen genom Bossius och Lilliestams (2011) teorier om musikens påverkan på människan samt genom tidigare forskning. Bossius och Lilliestams (2011) teorier användes för att framhäva musikens roll för körmedlemmarnas integrationsprocesser, vilket är fokuset för den här studien. Vid presentation av citaten har upprepningar av ord tagits bort, till exempel när intervjupersonerna stakat sig eller letat efter rätt ord för att beskriva det de upplevt. Även vissa grammatiska korrigeringar har gjorts. Detta för att kunna presentera citatets kärna utan onödig distraktion av språkliga formalia.

4.5. Studiens tillförlitlighet

I detta avsnitt kommer studiens tillförlitlighet att diskuteras utifrån fyra olika begrepp: *Trovärdighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och *en möjlighet att styrka och konfirmera* (Bryman, 2018, s. 467).

4.5.1. Trovärdighet

Studios *trovärdighet* baseras på att forskaren uppfattat och tolkat intervjupersonerna på ett korrekt sätt (Bryman, 2018, s. 467). Ett viktigt verktyg för att säkerställa studiens trovärdighet är respondentvalidering. Intervjupersonerna får då ta del av vad forskaren uppfattat samt möjlighet att återkoppla om de upplever sig missförstådda (Bryman, 2018, s. 466). För att så långt som möjligt säkerställa att jag förstått intervjupersonerna korrekt sammanfattade jag samtalet i slutet av varje intervju. Detta som en form av elementär respondentvalidering då det inte fanns tid för återkoppling senare i skrivprocessen. Intervjupersonerna fick då möjlighet att påpeka om jag uppfattat dem felaktigt och jag fick ytterligare möjlighet att förstå vad de ville förmedla.

4.5.2. Överförbarhet

Även studiens *överförbarhet* är viktig att diskutera. I en kvalitativ studie strävas efter att producera begrepp och teorier som förklarar vissa specifika fenomen. Dessa begrepp och teorier kan sedan appliceras på andra studier (Bryman, 2018, ss. 467–468). För att öka studiens överförbarhet har jag i denna studie presenterat rikligt med citat som representerar materialet och exemplifierar de analytiska poängerna. Detta för att läsaren själv ska ges möjlighet att tolka och bilda sig en egen uppfattning av empirimaterialet. De presenterade citaten bidrar till en fyllig redogörelse där den aktuella kontexten tydligt framträder. Detta möjliggör för applicering av de teoretiska begreppen i andra sammanhang (Bryman, 2018, ss. 467–468).

4.5.3. Pålitlighet

Pålitlighet är ett annat centralt begrepp i diskussionen om kvalitativa studiers tillförlitlighet (Bryman, 2018, ss. 468–469). För att visa på studiens pålitlighet har jag i denna uppsats noggrant och metodiskt redogjort för de beslut som fattats under studiens gång. Detta för att läsaren själv ska kunna bilda sig en uppfattning av studiens genomförande och tillförlitlighet. Genom transparens kan studiens resultat värderas och valideras.

4.5.4. Möjlighet att styrka och konfirmera

Den sista aspekten att diskutera i relation till studiens tillförlitlighet är *möjligheten att styrka eller konfirmera*. Det innebär att forskaren är medveten om, och redogör för, de egna värderingar som kan riskera att påverka studien. Detta för att läsaren själv ska kunna skapa sig en bild av studiens tillförlitlighet (Bryman, 2018, s. 470).

Något som är viktigt att ta i beaktning när en tillgodogör sig resultatet av denna studie är att jag som genomför undersökningen i grunden är musiker och tidigare har jobbat med musik inom socialt arbete, något som jag har positiva erfarenheter ifrån. Även intervjupersonerna kan antas ha en positiv inställning till musik och körsång. De har frivilligt valt att delta i kören och bör därför anse att det bidrar positivt till deras livssituation. Detta är viktigt att vara medveten om vid analys av personernas utsagor. Samtidigt fokuserar studien på musik i relation till integration och förutsätter därför kontakt med personer som har en relation till musik.

4.6. Etiska överväganden

I detta avsnitt kommer olika etiska principer och överväganden att redogöras för. Forskare måste alltid väga nyttan av forskningen mot den eventuella skada den kan orsaka för till exempel deltagande individer; Man måste väga forskningskravet mot individsskyddskravet (Vetenskapsrådet, 2002, s. 5).

Då detta är en begränsad studie vars resultat inte kommer att användas i någon större utsträckning måste individskyddskravet väga tungt. Temat för denna studie är dock i sin utformning inte särskilt problematiskt. Musik är generellt sett inte ett känsligt ämne och intervjuerna medför därför inte någon större risk vad gäller negativa konsekvenser för intervjupersonerna. Integrationsaspekterna av studien kan dock vara känsliga att samtala om. Vissa migranter har jobbiga erfarenheter av migration och integration och intervjufrågor om detta kan då vara tunga att hantera. Fokus för studien är dock inte migration och det kommer därmed inte att ha någon framträdande roll i undersökningen. Sammantaget behöver denna studie inte begränsas i någon större utsträckning av individskyddskravet.

Nedan presenteras och diskuteras Vetenskapsrådets forskningsetiska principer gällande individskyddskravet utifrån dess fyra centrala begrepp: *Samtyckeskravet*, *informationskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet* (Vetenskapsrådet, 2002, s. 6).

4.6.1. Samtyckeskravet

För att en individ ska kunna delta i en studie krävs *samtycke*, man får alltså inte använda en person som undersökningsobjekt utan dennes medgivande. Deltagandet ska vara frivilligt utan påtryckningar och personen ska ha rätt att när som helst avbryta sin medverkan utan några negativa konsekvenser (Vetenskapsrådet, 2002, ss. 9–11).

För att säkerställa att deltagarna samtycker till medverkan i studien fick de inför intervjuerna ett informationsbrev (Bilaga 2) om studien och vad deras medverkan skulle innebära. De ombads att svara på mailet och intyga att de läst, fått möjlighet att ställa frågor och att de samtycker till fortsatt deltagande i studien. Ingen av deltagarna svarade på detta mail men informationen upprepades sedan i inledningen av intervjun och deltagarna gav då ett muntligt samtycke.

4.6.2. Informationskravet

För att samtycke ska kunna inhämtas måste personen i förväg ha blivit *informerad* om studiens syfte och sin egen roll i undersökningen. Informationen ska innefatta deltagarens rättigheter vad gäller frivillighet och möjligheten att när som helst avbryta sin medverkan. Informationen ska innefatta alla aspekter som kan tänkas påverka personens vilja att medverka i projektet (Vetenskapsrådet, 2002, ss. 7–8).

Inför intervjuerna skickades ett informationsbrev (Bilaga 2) ut. Brevet innefattade information om studien och vad personernas deltagande skulle innebära. Det lades särskilt fokus vid avidentifiering av intervjupersonerna då detta är svårt i och med att kören presenteras. Det kan inte helt uteslutas att personer som känner intervjupersonerna kan utläsa deras svar i studiens resultat. Detta ansågs vara en faktor som kunde påverka intervjupersonernas vilja att delta. Deltagarnas rättighet att dra sig ur studien framgick också tydligt i brevet. All information upprepades vid intervju-tillfället.

4.6.3. Konfidentialitetskravet

Materialet som framkommer av studien ska behandlas *konfidentiellt*. Det innebär att obehöriga inte ska ha tillgång till materialet samt att studiens deltagare har rätt att förbli anonyma. Konfidentialitetskravet innebär också att jag, som forskare, bör ha tystnadsplikt (Vetenskapsrådet, 2002, ss. 12–13).

Inspelningarna från intervjuerna samt intervjuutskriften förvaras på en låst dator. Efter studiens publikation raderas dessa filer. Möjligheten till avidentifiering lyfts

särskilt i informationsbrevet (Bilaga 2) eftersom det i och med att kören presenteras är svårt att helt anonymisera studiens deltagare. Samtliga deltagare var dock okej med att information som kan kopplas till dem publiceras. Två av deltagarna godkände även publicering av deras namn. Den tredje intervjupersonen valde istället att presenteras under ett annat namn. Det är denna person som i analysen kallas för Alexandra. Presentationen av intervjupersonerna som inleder analysavsnittet skickades inför publicering till intervjudeltagarna för godkännande. Jag som studieansvarig har tystnadsplikt och förmedlar inte vidare det som avhandlats under intervjuerna till någon annan.

4.6.4. Nyttjandekravet

Materialet som framkommer i en studie ska enbart användas till det som på förhand angivits (Vetenskapsrådet, 2002, s. 14). Intervjupersonernas svar kommer endast att användas av mig som studieansvarig i den här studien. Efter publikation av studien raderas inspelningarna och transkriberingarna, något som också angivits ovan.

5. Analys och resultat

5.1. Inledning

5.1.1. Presentation av intervjupersoner

Sangita

Sangita är en kvinna i trettioårsåldern som kom till Sverige från Katmandu, Nepal, år 2010. Anledningen till flytten var att hennes man skulle studera vid Luleå Tekniska Universitet. Sangita har ett stort musikintresse. Hon har tidigare gått en folkmusikutbildning i hemlandet men har aldrig tidigare sjungit i kör. Via en person på SFI, Svenska För Invandrare, fick hon höra talas om Luleå internationella kör och har sedan dess varit med och sjungit.

Hariswor

Hariswor är en man i trettioårsåldern som kom till Sverige från Nepal år 2010 för att läsa en master vid Luleå Tekniska Universitet. Han har ingen tidigare erfarenhet av körsång men följde med sin fru till Luleå internationella kör och har sedan dess varit medlem i kören.

Alexandra

Alexandra är en kvinna i trettioårsåldern som har kommit till Sverige från ett land

i Östeuropa. Hon har en lång erfarenhet av körsång, hon sjöng i kör som barn. När hon kom till Sverige tog hon snabbt upp körsången och har sedan dess sjungit i olika körer runtom i Sverige. När hon började i Luleå internationella kör var hon nyinflyttad till Luleå, men hade redan bott i Sverige i några år.

5.1.2. Disposition

I kommande avsnitt presenteras studiens analys och resultat i relation till tidigare forskning samt belyses utifrån det tidigare presenterade teoretiska ramverket. Analysen utgår ifrån Diaz (1996, s. 76; 1997, s. 33) modell av integrationens sju dimensioner. Av Diaz sju dimensioner kommer endast fem att presenteras och diskuteras i denna uppsats. Detta då intervjupersonerna lyft aspekter som på olika sätt relaterar till dessa. De fem dimensionerna är *den sociala integrationen*, *den kommunikativa integrationen*, *den ekonomiska integrationen*, *den politiska integrationen*, samt *den personliga integrationen*.

De olika dimensionerna fungerar som en form av kategorisering av integrationens olika aspekter. Kategoriseringen möjliggör en strukturerad analys där musikens och gemenskapens roll diskuteras i relation till dessa aspekter. Varje dimension presenteras under ett separat avsnitt där analys och diskussion förs utifrån valda citat från intervjupersonerna. Den ekonomiska och den politiska integrationen presenteras tillsammans då de i intervjupersonernas utsagor relaterar till varandra.

5.2. Den sociala integrationen

Den sociala integrationen anses vara en av de viktigaste aspekterna av integration (Diaz, 1993, s. 122). Detta är något som även framgår av intervjupersonernas utsagor. Körens funktion som en mötesplats beskrivs vara elementär för körens integrationsarbete och körens gemenskap framhålls vara den enskilt viktigaste aspekten i relation till integration. Gemenskapen upplevs även vara viktig ur ett emotionellt perspektiv, vänskapsrelationerna som bildas tillför mycket för intervjupersonernas mående. Gemenskapen påverkar även övriga dimensioner av integration, antingen direkt eller indirekt.

5.2.1. Vikten av en mötesplats

Den sociala integrationen kan för många migranter vara en svår och i vissa fall smärtsam process (Diaz, 1993, s. 122). Svårigheterna med att skapa kontakt med redan etablerade svenskar var något intervjupersonerna pratade om. Det upplevdes

svårt att hitta sammanhang som innefattade möten med redan etablerade svenskar och som dessutom kunde utgöra grunden för vidare kontakt.

Sangita beskrev problematiken med att komma in i det svenska samhället. Hon uttryckte att det var svårt att träffa och skapa kontakt med svenskar, vilket försvårade bildandet av ett socialt nätverk i Sverige.

När jag kom till Sverige var jag och min man här, och vi kände ingen här i Luleå. Och du vet, Luleå är inte en stor stad och det är inte så mycket folk att man bara kan plocka och träffa någon.

Svårigheterna med att skapa kontakt med majoritetsbefolkningen skapade en känsla av isolering. Hariswor berättade om den första tiden i Sverige med sin fru, en tid han beskrev som ensam i jämförelse med det stora sociala umgänget han var van vid i hemlandet.

Vi var ju ensamma här. Vi kände ingen och, som i vårt land, är vi ju mycket sociala. Vi har ju många kompisar, släktingar, hela tiden! Men ja, storgänget... Så när vi kom hit då kände vi ingen så att bara gå till universitet och komma hem och bara vara vi två, och snacka...

Det Sangita och Hariswor beskriver är inget unikt. Svårigheterna med att bilda sociala nätverk med personer från majoritetsbefolkningen är något som återkommer i den tidigare forskningen. Cederberg (2012, s. 65) skriver om hur migranter i många avseenden har problem med att skapa kontakt med redan etablerade svenskar. Det beskrivs vara ett hinder för fortsatt etablering i det svenska samhället.

Sangita beskriver att körens funktion som en mötesplats har varit viktig för hennes etablering i det svenska samhället.

Och kören för mig är... Jag kunde hitta kompisar där, jag kunde integrera i det svenska samhället, jag kunde delta med olika kulturer, med olika nationaliteter till och med! Och det är jättemycket värt. Vi kunde dela våran glädje där och våra sorger och så. Alltså, det har varit ett ganska stort intresse för mig att integrera mig i det svenska samhället och med andra människor.

Mötesplatsen beskrivs som viktig för att komma i kontakt med redan etablerade svenskar och för att kunna integreras i det svenska samhället. Även Barrett och Vermeulen (2019, s. 49) samt Bartolome (2018, ss. 277–280) lyfter mångkulturella körens funktion som en mötesplats. Dessa beskrivs vara av vikt för att personer från olika kulturer ska få möjlighet att mötas.

5.2.2. Som en extra familj

Den sociala integrationen är också viktig ur ett mer känslomässigt perspektiv. Detta är något som Sangita pratar om under intervjun. Hon beskriver kören som mer än bara en mötesplats. Hon beskriver en gemenskap där man kan dela med sig av sina känslor.

När vi träffas så, alltså sången är ju i sig där för kören och därefter har vi liksom... Det finns en mötesplats för oss, för du vet, alla som kommer från olika länder. Så vi möts där, vi pratar och vi dricker kaffe. Och alltså, hur ska jag säga? Det är inte bara sång utan det är också liksom, att dela med sig av sin glädje, sorg, allt möjligt där.

Kontakten och gemenskapen som Sangita beskriver är något som också återkommer i Hariswors och Alexandras berättelser. På frågan *vilken roll har kören spelat i ditt liv?* svarar båda att kören varit som *en extra familj* för dem. Intervjupersonerna upplever gemenskapen i kören som viktig för deras välmående. Hariswor beskriver hur körmedlemmarna kom varandra nära, att de blev som en familj.

Först och främst, var det ju som en, en extra familj. Det kändes som, vi... Vi blev ju ganska nära varandra.

Även för Alexandra har kören spelat en stor roll. Hon beskriver att hon trots att hon redan var relativt etablerad i Sverige ändå upplevde en stark gemenskap inom kören som blev viktig för henne.

Oj... När det höll på där som mest kändes det typ som extra familj. Det var en väldigt varm krets och jag har flera vänner som jag har hittat via kören som jag umgås med än idag.

I utsagorna går det att utläsa vikten av körmedlemmarnas gemenskap. Nära och vänskapliga kontakter är av emotionell och existentiell betydelse, de får oss att må bra (Bossuis & Lilliestam, 2011, 277–278). Vikten av att vara en del av en gemenskap, att känna samhörighet, är något som även berörs i den tidigare forskningen. Bartolome (2018, ss. 276–277), Balsnes (2016, ss. 178–179) samt Barrett och Vermeulen (2019, ss. 47–48) återger alla att körernas gemenskap liknats vid en familj. Denna gemenskap beskrivs vara viktig och givande för körmedlemmarna.

5.2.3. Musikens betydelse

Musikens betydelse för den sociala kontakten mellan körmedlemmarna beskrivs av samtliga intervjupersoner som viktig. Hur musiken beskrivs påverka varierar dock mellan körmedlemmarna.

Alexandra berättar vad som händer med henne när hon sjunger i kör. Hon beskriver körsång som en mental motsvarighet till beröring. Hon berättar att kören tar bort många spärrar, något som möjliggör en nära kontakt med andra.

Ja... Dels så... Känner man gemenskap, det är... Det är den mentala motsvarigheten till beröring. Att börja sjunga bredvid en körkompis och liksom... Man känner som samhörighet med människor i gruppen. Man får mer energi, man kommer till körövningen trött och så är man energisk när man går därifrån. Känsломässigt så känns det som att... Jag tar bort många spärrar, på gott och ont. Kommer man dit ledsen så märker man det liksom mer, om man har hållit det tillbaka. Har man en gnutta glädje så förstärks det. Man kommer direkt i kontakt med andra men så kommer man också i kontakt med sig själv.

Vidare pratar Alexandra om vilka aspekter av körens arbete som bidrar till den känsla hon ovan beskrivit. Då lyfter hon särskilt körens sätt att arbeta med fokus på musikens innebörd och körens gemenskap. Något som upplevs vara positivt.

På min fritid vill jag att det ska vara mera kul och då är det ju positivt om det inte är så prestationsfokuserat och prestationsfixerat. Det tyckte jag var en av fördelarna med kören, att även om man övade upp för en konsert eller ett uppträdande så handlar det ju mer om gemenskapen och om... Musiken, om innebörden bakom låten hellre än att öva upp element som gjorde att det även liksom blev snyggt.

Det Alexandra berättar är något som också återkommer i den tidigare forskningen. I Batt-Rawden och Andersens (2020, s. 145) artikel görs en distinktion mellan körer som har gemenskap som fokus och mer prestationsfokuserade körer som inte anses ha samma goda påverkan på gemenskapen.

Även Hariswor talar om musikens betydelse för gemenskapen och att kunna dela sorg och bekymmer med andra. Han menar att musiken utgör ett sätt att förmedla känslor utan att man nödvändigtvis behöver förstå språket.

Så man får ju ta del av deras erfarenhet och hur de känner, det kan vara massa deprimerande grejer också. Man mår ju bra när man delar med andra och hör vad dom tycker och kanske får tips om hur man ska komma ut från det och få hjälp, massa sådana grejer. Så på det sättet var det bra att gå dit och dela sina bekymmer och lyssna på andras. Och sen musik är ju... Man behöver inte kunna språket.

Att dela känslor genom musiken förstås som centralt för skapandet av de nära relationer som körmedlemmarna beskriver. Alexandra säger att kören ”tar bort många spärrar” och Hariswor menar att man genom musiken kan förmedla känslor utan att kunna språket. Sambandet mellan musik och känslor är omdiskuterat i tidigare forskning (Bossius & Lilliestam, 2011, 259). Det intervjupersonerna beskriver är att känslorna förstärks och förmedlas genom musiken vilket gynnar nära relationer och körens gemenskap.

Även i tidigare forskning finns liknande förklaringar av musikens betydelse för gemenskapen. Balsnes (2016, s. 179) skriver, likt det Hariswor berättar, att musiken blir ett sätt att umgås och kommunicera utan att kunna språket. Även Batt-Rawden och Andersen (2020, s. 145) beskriver hur musiken bidrar till körens gemenskap. Genom att i sången dela något av sig själv kommer man varandra nära.

Sangita lyfte en annan intressant aspekt i relation till körens gemenskap. Hon diskuterar vilka delar av körens arbete som är viktiga för gemenskapen och de utrikesfödda körmedlemmarnas integration. Sangita lyfter särskilt mötesplatsen som kören utgör och möjligheten att dela sitt intresse och sin hobby med andra människor som viktiga delar av gemenskapen.

Man har sin hobby eller sitt intresse för musik, och man bli glad av att sjunga och dela det med andra. Men alltså, att träffa människor och... Du skapar vänner där, du lär dig språket där... Jag kan inte säga vilken del som är viktigast, men ja, både och.

Det Sangita beskriver är att körens gemenskap delvis grundar sig på ett gemensamt intresse för musik. Detta är förmodligen till viss del sant, körens medlemmar bör ha ett visst musikintresse för att kören ska upplevas som givande. Baserat på det som presenterats ovan bör musikintresset dock inte förstås som den enda viktiga aspekten för körens gemenskap.

5.2.4. Sammanfattning

Sammanfattningsvis förstås kören spela en viktig roll för körmedlemmarnas individuella integrationsprocess. Kören har utgjort ett utrymme där de utrikesfödda körmedlemmarna kunnat skapa kontakt med redan etablerade svenskar, något som är viktigt för den sociala integrationen (Diaz, 1996, ss. 76–77; Diaz, 1997, s. 33). Denna kontakt har varit viktig för vidare etablering i samhället men de nära vänskapsrelationerna förstås också som viktiga för körmedlemmarnas allmänna mående. Den sociala gemenskapen upplevs ha stärkts av musiken.

5.3. Den kommunikativa integrationen

Den kommunikativa integrationen lägger på många sätt grunden för övriga dimensioner av integration (Diaz, 1993, s. 222–223). Språklig kompetens kan antas skapa förutsättningar för sociala kontakter med redan etablerade svenskar samt öppna upp för möjligheter på arbetsmarknaden (Diaz, 1997, s. 68). De intervjuade körmedlemmarna berör alla förmedlingen av det svenska språket som en viktig aspekt av körens integrationsarbete.

5.3.1. Ett utrymme att tala svenska

Vikten av att lära sig det svenska språket var något som samtliga intervjupersoner talade om. Intervjupersonerna ansåg att det var en viktig aspekt av körens integrationsarbete. Kören ansågs utgöra ett utrymme där de utrikesfödda körmedlemmarna kunde utveckla sina färdigheter inom det svenska språket.

Problematiken med att inte direkt komma igång med att tala svenska är något Alexandra pratar om i sin intervju. Hon menar att det finns en risk att nyanlända migranter fastnar i sociala nätverk utan etablerade svenskar som på sikt påverkar språkutvecklingen negativt.

Det finns en risk, känner jag, för nyanlända, att medan man lär sig språket så kan man ju inte låta bli att bygga nya kontakter och om tiden blir väldigt lång från att man började studera svenska tills man börjar liksom nå ut på svenska till någon som har svenska som modersmål... Dröjer det säg, några år, då har man ju redan byggt upp ett kontaktnät som i många fall går ut på att man inte kan språket. Då kanske man blir lite låst i en krets som gör att man inte heller växer i språket och då finns det ju dörrar som aldrig riktigt öppnas. Man kanske kan göra sitt svenska C-prov men man kanske inte pratar så raskt så att man klarar sig igenom en anställningsintervju också, även om man kan saker.

Även Hariswor talar om vikten av att prata svenska vid sidan av vid den organiserade språkutbildningen. Att löpande få öva sig på svenska framhålls som viktigt för språkutvecklingen. Han menar att kören varit viktig för honom i den processen.

Jag gick på vuxenutbildning. Det var ju en gång per vecka, två timmar. Sen kommer man hem och då pratar man ju det egna språket, då pratar man inte svenska. Så när man går till kören försöker man prata svenska och ja... När man säger lite fel så rättar de till: ”Jaha, du säger så, kanske menar du så?”, så man fick ju rätta till det. Det var ju mycket lättare att direkt gå på och prata, istället rättar de till och de är lugnare och hjälper till med allt, vad saker kallas och hur man ska säga och så. Ja, så på så sätt var det ju mycket bra. I början sjunger vi alltid några svenska låtar. Man får ju lära sig det nya språket.

Vikten av att migranter får möjlighet att inom sitt sociala nätverk prata det inhemska språket är något som också berörs i den tidigare forskningen. Balsnes (2016, s. 181)

framhåller förmedligen av språket som en av mångkulturella körers viktigaste funktioner i relation till integration.

5.3.2. En trygg miljö

Avgörande för språkutvecklingen uppges vara den tillåtande miljön som kören erbjuder. Att prata svenska utan att de runtomkring tappar tålmodet och att kunna få hjälp om man inte hittar de rätta orden beskrivs som viktigt för att fortsatt våga prata.

Alexandra talar om hur kören möjliggör språkutveckling och motverkar det hon beskriver som en låsning om man inte lyckas lära sig språket.

Och i kören så kanske man bara kan säga "hej, jag heter det och det" så finns det människor som hjälper dig att få till en dialog. Som inte växlar till engelska, som har tålmod, som fortsätter fråga dig och då plockar du fram det lilla ordförrådet som finns där och uttrycker det. Det är en sak som jag tycker är väldigt fint med kören, just utifrån integration. Att liksom tala så gott som man kan, att integreras i en dialog på svenska innan man riktigt har språket på plats... Och undvika den där låsningen.

Även Hariswor ansåg kören vara en trygg plats att öva sig på svenska. Han upplevde att han egentligen var bättre på engelska, men eftersom svenska var det språk som flest i kören talade så blev det naturligt att lära sig svenska.

Ja, en trygg plats, så man behöver inte vara blyg att, "jaa nää, jag kan ju inte språket". För oss blir det lite lättare med kanske engelska, men vi har kommit till Sverige så det är ju bättre om vi lär oss svenska istället för engelska.

Centralt i intervjupersonernas berättelser är den trygga miljö som kören erbjuder i relation till språkinläring. Möjligheten att öva sig på svenska i en miljö där man känner sig bekväm verkar vara avgörande för att våga samtala på svenska. Ur den aspekten blir gemenskapen väldigt viktig. Att skapa en grupp där körmedlemmarna känner sig hemma har varit avgörande för språkinläringen.

5.3.3. Musikens betydelse

Språket har en framträdande roll i körens arbete. Kören sjunger sånger på en rad olika språk förutom svenska, bland annat swahili, arabiska, finska och spanska (BD Pop, u.å.). Körmedlemmarna berättar även att kören ibland sjunger sånger som är delvis översatta till svenska. Hur detta påverkar språkinläringen är dock inte helt klart. Samtliga intervjupersoner talar om körens sätt att arbeta, om hur kören sjunger på olika språk. Det framhölls dock främst vara viktigt i relation till gemenskap och identitet, något som fördjupas i avsnittet om *personlig integration*.

Både Hariswor och Sangita pratar om hur kören förhåller sig till olika språk. Hariswor beskriver hur en vanlig körrepetition ser ut och berättar då om hur kören sjunger sånger på en rad olika språk.

Och sen börjar vi värma upp, lite körövningar och sen presenterar körledaren massa sånger från olika länder. Det kan vara svenska, engelska, från många länder, även från vårt eget land hade vi några. Från Israel, Palestina och sen hade vi afrikanska låtar. Ja det var många, många olika länders låtar. Så vi fick ju öva på dem. Så hon delade ut texter så vi fick lära oss.

Även Sangita pratar om hur kören förhåller sig till olika språk. Hon berättar om hur kören ofta sjunger sånger som delvis är översatta till svenska. Körmedlemmar har då fått lämna förslag på sånger att sjunga som körledaren sedan arrangerat.

Vissa sånger har vi svenska varianter på för att de är översatta. Och då sjunger vi halva typ på svenska och halva i deras eget språk. Så vi delar vissa sånger.

Alexandra pratar om hur variationen av språk påverkar kören. Hon menar att det skapar en mer jämställd hållning inom kören.

Vi sjunger sånger på olika språk, vilket innebär att det är ungefär lika, eller det jämnar ut effekten av att inte kunna svenska ifall man inte kan det så bra. Så de deltagare som vara mer nyanlända kunde känna att ”jamen”... Det är ju inte så lätt det här med språk och att vara i ett nytt socialt sammanhang men då var det ju lika svårt för de svenskar som jag mötte... Att det alltid vara olika språk och så försökte vi bygga ut repertoaren till nya språk.

Att kören på olika sätt aktivt arbetar med språk framgår av intervjupersonernas utsagor. Det upplevs dock inte påverka språkinläringen märkbart. Det är främst det sociala nätverket som möjliggör körmedlemmarnas utveckling i det svenska språket. Körens funktion som en mötesplats, där man främst talar det inhemska språket, är det som främst möjliggör språkinläring i relation till körsång.

Att kören sätter språket i centrum upplevs ändå inte vara obetydligt. Det Alexandra lyfter är något som även Balsnes (2016, s. 181) talar om. En variation av språk gör att körmedlemmarna kan mötas på mer lika villkor. Alla är nybörjare i någon situation, vilket upplevs gynna körens gemenskap.

5.3.4. Sammanfattning

Likt det Diaz (1993, ss. 222–223) skriver om den kommunikativa integrationen beskriver körmedlemmarna förmedlingen av det svenska språket som en av körens viktigaste funktioner i relation till integration. Samtliga körmedlemmar beskriver kören som en trygg plats för att öva sig på svenska. Kören arbetar på olika sätt med

språk men detta upplevs inte ha någon större påverkan på språkinläringen. Det förstås snarare påverka körens gemenskap.

5.4. Den ekonomiska och politiska integrationen

Under intervjuerna framkom det att kören på olika sätt hjälpt körmedlemmar med tips om arbete och stöd vid myndighetskontakter. Något som av körmedlemmarna framhölls som viktigt i relation till integration.

5.4.1. En väg in på arbetsmarknaden

En viktig aspekt av integration är tillgången till arbete och egenförsörjning (Diaz, 1996, s. 76; Diaz, 1997, s. 33). Detta var något som också framgick i intervjupersonernas utsagor.

Både Alexandra och Hariswor berättade om hur medlemmar av kören fått hjälp med kontakter och tips gällande olika jobbmöjligheter. Alexandra lyfter särskilt de inrikesfödda medlemmarnas kunskap om lokalsamhället som viktig i relation till detta.

Fler och fler exempel där människor fick hjälp till kontakt som ledde till jobb, eller fick tips. ”Jag skulle vilja jobba där och där men jag vet inte hur liksom, kan jag skriva ett CV...” och så får man praktiska tips utifrån kunskap om lokalsamhället som ledde till att människor fick jobb. Jag tror det var något år när vi säkert skulle snitta på bättre än arbetsförmedlingen om man tänker på hur mycket som faktiskt resulterade i en anställning.

Även Hariswor har sett exempel på hur kören bidragit med tips och hjälp i relation till jobb. Han berättar om hur körmedlemmarna genom kören kunde få tillgång till jobbkontakter.

De kom ju från olika yrken, olika samhällen, olika kulturer och grejer. Man fick ju lära av varandra och man fick ju hjälp med jobbet och med språket och... Allt. Så man utvecklas ju, när man går dit. Både muskmässigt och samtidigt en social utveckling och stöd. Många fick ju även jobbkontakter därifrån.

Det Alexandra och Hariswor beskriver är en aspekt som inte beaktats i någon större utsträckning i tidigare forskning gällande körsång och integration. Förmedlingen av kontakter lyfts däremot av Cederberg (2012, s. 65) som viktigt för migranternas integrering i det svenska samhället. Hon skriver om vikten av att ingå i sådana mångvetniska nätverk för etableringen i samhället.

5.4.2. Hjälp vid myndighetskontakter

Den politiska integrationen innebär tillgång till fulla politiska rättigheter. Den politiska integrationen sker främst genom deltagande i det politiska livet och representation vid olika institutioner (Diaz, 1996, s. 76; Diaz, 1997, s. 33). Att tillgodose sig de lagstadgade rättigheter personer i Sverige har, i relation till olika myndigheter, tolkas även det in i detta avsnitt gällande den politiska integrationen. Stöd vid myndighetskontakter är något Alexandra lyfter under sin intervju. Hon berättar att hon sett många exempel på hur körmedlemmar fått hjälp vid till exempel myndighetskontakter.

Sen har jag ju sett så många exempel på hur människor inte bara lärde sig språket utan fick hjälp med att orientera sig i myndighetsvärlden, ”vad betyder det här som jag fick på posten?”... Det frågade man körmedlemmar istället för att liksom ringa tillbaka till försäkringskassan och inte förstå svaret.

Det Alexandra beskriver är en viktig aspekt av den politiska integrationen. Genom körens hjälp får körmedlemmarna möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter. Det här är något Cederberg (2012, s. 65) också pekar på som viktigt i relation till integration. Genom mångetniska nätverk kan migranter få hjälp med till exempel myndighetskontakter.

5.4.3. Gemenskapens betydelse

Något som går att utläsa i de ovan presenterade citaten är gemenskapens roll i den ekonomiska och den politiska integrationen. Det är inom det sociala nätverket stöd, hjälp och tips finns att tillgå. Musiken verkar inte spela någon avgörande roll för den ekonomiska och den politiska integrationen. Den påverkar dock byggandet av körens gemenskap vilket gör att den indirekt även bör påverka dessa aspekter av integration.

5.4.4. Sammanfattning

Den ekonomiska och den politiska integrationen förstås som viktiga vid en individs etablering i samhället (Diaz, 1996, ss. 76–77; Diaz, 1997, s. 33), något som också framkommit i intervjupersonernas utsagor. Körmedlemmarna uppger att de genom körens gemenskap fått tips om jobb och hjälp vid myndighetskontakter, något som varit viktigt vid etableringen i Sverige.

5.5. Den personliga integrationen

Den personliga integrationen handlar om migranternas egna upplevelser av sin integration. Hur tillfreds de är med sitt liv i det nya landet. Diaz relaterar framförallt

den personliga integrationen till upplevelsen av de övriga integrationsdimensionerna (Diaz, 1996, s. 76; Diaz, 1997, s. 33). Jag kommer i detta avsnitt snarare att fokusera på den mer allmänna upplevelsen av livet i Sverige. Intervjupersonerna lyfter under sina intervjuer olika aspekter som betytt mycket för dem under deras etablering i det svenska samhället. De pratar främst om identitet och berör vikten av att få ses som mer än bara en migrant. De berättar även att de genom kören fått möjlighet att fortsatt kunna leva ut och dela med sig av sin kultur. Det är något som förstås som viktigt för upplevelsen av det nya livet i Sverige. Det här avsnittet kommer att beröra en mer känslomässig, existentiell dimension av integration.

5.5.1. Som en hel person

Något som samtliga intervjupersoner pratat om i relation till körens arbete med integration är *identitet*. Intervjupersonerna lyfte vikten av att i kören få ses som en hel människa. Att få ses som mer än en migrant. Detta är något som körmedlemmarna menar har påverkat deras mående positivt.

Alexandra berättar om det problematiska i frågan ”Var kommer du ifrån?”. Hon menar att frågan i många situationer är jobbig att hantera. I kören var det däremot annorlunda.

I kören fick jag ju frågan, och jag tror att det var första dan. Skillnaden var känslan... Det var inte ”Var kommer du från?” i bemärkelsen ”Du passar inte in här, kan du tala om för mig på vilken hylla jag skall lägga dig, där du passar?”. Utan det handlade om: ”Vad bär du med dig? Kan du tänka dig att visa lite grann, och dela med dig, för du bär med dig en rikedom”.

Att ses som en hel person som bär med sig en historia var något Alexandra pratade mycket om under intervjun. Vidare berättade Alexandra om hur hon i nya sammanhang ofta var tvungen att upprätthålla en viss roll innan hon fullt ut kunde vara sig själv. Hon beskriver detta som väldigt frustrerande.

Jag måste nu vara ”östeuropé” igen ett par timmar innan jag får vara Alexandra... Och det är ganska störande, särskilt när man liksom redan har slappnat av och glömt att man måste... Men i kören slapp man. I kören kunde man vara sig själv mer direkt, än ovanligt liksom snabbt för att vara en människa som de inte känner. Det skapas verkligen ett klimat som gör det möjligt.

Något som framträder tydligt i det Alexandra säger är vikten av att i kören få ett utrymme att vara sig själv, att ses som en hel människa. I den processen förstås kören spela en stor roll. Just vikten av att få vara sig själv är något som berörts i

tidigare forskning. Bartolome (2018, s. 277) skriver om mångkulturella körer som ett utrymme att vara sig själv, något som uppfattas som viktigt av körens medlemmar.

5.5.2. Kulturell kunskap och musikaliska aspekter

Kulturell kunskap och möjligheten att få leva ut och dela sin kultur var något samtliga intervjupersoner pratade om, ofta på ett känslösamt sätt. Körens sätt att sjunga sånger från olika kulturer och på olika språk beskrevs i relation till detta vara av stor vikt.

Alexandra talar om hur körens upplägg var viktigt för hennes upplevelse som utrikesfödd körmedlem. Att kören aktivt arbetar med att sjunga sånger från olika kulturer, på olika språk är något som framhålls som viktigt.

I den processen som det innebär att lära känna en ny körmedlem så försökte körledaren alltid ta in det här att fråga om musik och musiktraditioner i människors respektive hemländer vilket i många, många fall har resulterat i att personen lärde ut en sång på sitt modersmål och då var ju den personen bättre på att förstå, uttala, fick förklara för andra... Alltså att byta från den här konstant mottagande rollen som man ju blir trött på som migrant, det måste jag ju erkänna. Att hela tiden vara den som blir liksom tillsagd, tillrättavisad... Det behövs! Men man besitter ju mycket kulturell kunskap som plötsligt inte blir lika efterfrågad och nu efterfrågas ju det! Jag kan ju säga att jag också kommit med en låt på, ja, mitt modersmål och även minoritetsspråk som jag sitter på.

Det Alexandra beskriver är en frustration över att som migrant ständigt inneha en mottagande roll. Att bidra med sånger från sitt eget land anses vara av vikt för att balansera det ojämna maktförhållande Alexandra ger uttryck för. Detta då de etablerade maktförhållandena ruckas och de utrikesfödda medlemmarna får möjlighet att lära ut istället för att ständigt ta emot. Detta är något som återkommer i den tidigare forskningen. Vougioukalou, Dow, Bradshaw och Pallant (2019, ss. 544–545) beskriver hur migranterna i studiens musikaliska sammanhang fick ett utrymme att leda. Något som upplevdes vara positivt. Att känna att man bidrar till kören och att man kan delta på lika villkor är något som Balsnes (2016, ss. 179–180) berör i sin artikel. Det beskrivs bidra till *empowerment*, en känsla av egenmakt. Något som påverkar körmedlemmarnas upplevelse av sin integrationsprocess positivt.

Att få presentera och dela musik från sitt hemland är något som framställs som viktigt av både Hariswor och Sangita. Sangita berättar att hon känner sig väl-

kommen genom att få presentera sitt lands musik och genom musiken även presentera sig själv.

Att man delar med sig av sin musik det är... Man känner hemkänsla... Det är helt underbart att man kan sjunga sånger från sitt land med svenskar och andra, det är... Alltså... Underbart! Man känner sig välkommen för att man har möjlighet att presentera sig själv.

Musiken förstås, utifrån det Sangita säger, vara viktig i relation till identitet. Genom att presentera sitt hemlands musik beskriver hon att hon även presenterar en del av sig själv. Musik utgör en tydlig identitetsmarkör (Bossius & Lilliestam, 2011, s. 63), något som framgår av intervjupersonernas utsagor. Att få visa upp den delen av sig själv uppfattas som känslösamt. Det beskrivs skapa en känsla av stolthet hos de utrikesfödda körmedlemmarna.

Hariswor berättar om vikten av att få dela med sig av sin kultur till körmedlemmarna. Han beskriver en saknad efter hemlandet, en saknad som minskar genom att fortsatt få leva ut sin kultur i Sverige.

Vi fick ju presentera vårt lands låt med traditionella nepalesiska kläder. Det brukar vi inte använda, vi firar ju inte så mycket här, vi längtar hem. Det är därför, när alla festivaler är hemma, vi blir lite ledsna. Så vi fick representera vårt land med kläder och låtar och alla applåderade och det är mycket känslösamt.

Hariswor beskriver att det var känslösamt att få klä upp sig i nepalesiska kläder och uppträda med en av landets sånger. Att få dela sin kultur med andra är något som förstås som viktigt utifrån intervjupersonernas utsagor. Ritualiserad gemenskap är centralt i alla kulturer. Kultur är också något vi gör gemensamt, något vi upplever tillsammans. Det är viktigt ur ett existentiellt perspektiv, för att vi ska må bra (Bossius & Lilliestam, 2011, ss. 277–278). Det är därför viktigt att få dela sin kultur med andra människor. Körens sätt att arbeta, att ständigt variera språk och musikalisk tradition gör att körens utrikesfödda deltagare fortsatt kan leva ut sin kultur. Det bidrar med en känsla av meningsfullhet för körens medlemmar som förstås som viktig i relation till den personliga integrationen.

5.5.3. Sammanfattning

Den personliga integrationen rör personens egen upplevelse av sitt liv i det nya landet (Diaz, 1996, ss. 76–77; Diaz, 1997, s. 33). Ur denna aspekt förstås kören spela en viktig roll. Kören utgör ett utrymme där körmedlemmarna kan vara sig själva, där de ses som mer än bara migranter. Detta uppges förbättra det allmänna

måendet. Kören utgör även ett utrymme där körmedlemmarna fortsatt kan leva ut och dela sin kultur, något som förstås som viktigt för körmedlemmarnas upplevelse av det nya livet i Sverige.

6. Avslutande diskussion

6.1. Sammanfattning

De aspekter som framhålls som viktiga i körens arbete med integration är framförallt de sociala aspekterna. Kören beskrivs av körmedlemmarna som en andra familj och upplevs vara väldigt viktig för deras välmående och etablering i samhället. Genom körens gemenskap har körmedlemmarna fått tillgång till olika former av socialt grundade resurser, till exempel tips på jobb, förmedling av kontakter samt hjälp vid myndighetsärenden. Detta har bidragit till den ekonomiska och politiska integrationen av körens utrikesfödda medlemmar.

Även för den språkliga utvecklingen framställs kören som viktig. Det sociala sammanhanget blir en naturlig plats att öva på svenska och körens tillåtande miljö möjliggör detta. Kören sjunger sånger från många olika kulturer och på en mängd olika språk, vissa sånger delvis översatta till svenska. Detta upplevs inte bidra i någon större utsträckning för språkinläringen men upplevs jämna ut körens annars ojämna språkkompetens. Detta upplevs bidra positivt till gemenskapen då körmedlemmarna möts på liknande villkor.

Musikens betydelse för de olika aspekterna av integration varierar. Främst framhålls musiken vara viktig för körens gemenskap. Körmedlemmarna upplever att de genom musiken kommit varandra nära. Att musiken tar bort spärar och öppnar upp för nära relationer med de andra körmedlemmarna. Musiken beskrivs vara viktig för förmedling av känslor, och den emotionella nivå musiken bidrar med fungerar även den som stärkande för gemenskapen.

Särskilt viktig anses kören och musiken vara för den personliga integrationen. De utrikesfödda medlemmarna upplever att de i kören får ett utrymme att vara sig själva, att ses som mer än bara en migrant. En annan viktig aspekt som framkommer i studien är hur kören utgör ett utrymme att dela med sig av och leva ut sin kultur från hemlandet. Detta anses vara viktigt i relation till identitet. Vår kultur och historia är en stor del av den person vi är. Att inte kunna ge uttryck för den påverkar

oss som människor negativt. Att körmedlemmarna har ett stort utrymme att framföra sångförslag från sina egna hemländer anses vara av stor vikt för den personliga integrationen.

6.2. Musikens betydelse

Något som framkommit i intervjuerna är musikens betydelse för körmedlemmarnas integrationsprocesser. Musiken framhålls främst som viktig i relation till gemenskap. De övriga integrationsrelaterade fördelarna kommer av den gemenskapen. Det betyder att även de aspekter av integration som inte är direkt påverkade av musiken ändå har en indirekt påverkan.

Är det då något med körsång som gynnar integration mer än till exempel fotboll eller andra liknande aktiviteter? Både ja och nej. Skapandet av ett sammanhang, en mötesplats att träffa nya människor på är gemensamt. Detta är också något av det som framhålls som viktigast i relation till integration. Det som främst skiljer dessa två sammanhang är det musiken bidrar med. Musiken beskrivs skapa en fördjupad kontakt mellan körmedlemmarna. En nära och emotionell kontakt som påverkas av det musikaliska sammanhanget. Hur viktig den fördjupade kontakten är för integrationen är svårt att säga. Att den har spelat en stor roll för körmedlemmarnas mående och personliga upplevelse av sin integration är tydligt. Däremot kan antas att övriga integrationsrelaterade fördelar som till exempel tillgång till arbete och hjälp vid myndighetskontakter lika gärna hade kunnat uppstå i ett fotbollslag. Dessa är mer knutna till det sociala nätverket, inte kvalitén på relationerna.

Det finns också anledning att anta att musikens betydelse till viss del beror på individens musikintresse. För en person som inte har något musikintresse bör musik inte ha samma påverkan på integrationsprocessen som intervjupersonerna i denna studie har gett uttryck för.

6.3. Den personliga integrationen

Något som överraskade mig under intervjuerna var hur mycket intervjupersonerna talade om identitet. Jag hade till viss del väntat mig, att i relation till kören, diskutera till exempel upplevelser av att vara utrikesfödd, men att intervjupersonerna talade så mycket och känslösamt om sin identitet var inte väntat. Denna mer emotionella och existentiella dimension av integration är något som framträder tydligt i studien men som inte riktigt uppmärksammats i tidigare forskning.

Musiken verkar vara särskilt viktig för körmedlemmarnas egna upplevelser av sin integrationsprocess. Att få ett utrymme att leva ut och dela sin kultur är något som intervjupersonerna framhållit som viktigt. Det ger en känsla av stolthet och meningsfullhet. Detta kan antas påverka hur körmedlemmarna upplever sitt liv i Sverige. Kören utgör en möjlighet att fortsätta uttrycka och dela sin kultur, något som är svårt i andra sammanhang.

6.4. Framtida forskning

Det finns ett stort utrymme för framtida forskning, att fortsatt utforska de tendenser av musikanvändning inom integration som den här studien visar på. Studiens urval är något begränsat och även om intervjuerna anses tillräckliga för att besvara studiens forskningsfrågor kan ett större och bredare urval vara intressant att utforska. Körmedlemmarnas svar formas av det sociala sammanhang som kören utgör. En liknande studie genomförd på en eller flera internationella körer med ett liknande upplägg hade vidare kunnat befästa eller förkasta den här studiens resultat. Den teoretiska referensram som använts är generaliserbar och kan bidra vid tolkning av framtida studier.

I framtida forskning hade det varit intressant att även intervjua körmedlemmar som inte är utrikesfödda, kanske i form av fokusgrupper. Att följa körmedlemmarnas diskussioner, av för studien relevanta teman, kan ge nya insikter om musikens påverkan på människors integrationsprocesser.

Även en jämförande studie mellan till exempel fotbollslag och körer som arbetar med integration skulle vara intressant att genomföra. Detta för att fördjupa kunskapen om vilka aspekter av respektive sammanhang som har en påverkan på integrationsprocessen. Det hade ytterligare kunnat befästa denna studies resultat.

6.5. Avslutande kommentarer

I intervjuerna har samtliga körmedlemmar talat väldigt varmt om kören och körens arbete. Detta är inte förvånande då alla körmedlemmar frivilligt valt att delta i kören, men beskrivningarna av körens betydelse för intervjupersonerna är ändå starka. Att kören fått medlemmarna att känna sig *värdefulla* eller *som att komma hem* talar sitt tydliga språk. Att alla intervjuade körmedlemmar också benämner kören som *en extra familj* är något som i sig visar på den starka gemenskap körmedlemmarna ger uttryck för.

Att ta del av körmedlemmarnas utsagor var på många sätt känslösamt. För mig blev det bitvis emotionellt. Beskrivningarna om kören och körens betydelse för dessa människor var starka och oerhört vackra. Oberoende av vad i körens arbete som fungerat i relation till integration så har kören uppenbart spelat en stor roll i körmedlemmarnas liv.

Referenser

- Ahrne, Göran & Peter Svensson, 2015. Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I: Göran Ahrne och Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 2:a uppl. Stockholm: Liber AB.
- Balsnes, Anne Haugland, 2016. Hospitality in multicultural choral singing. *International Journal of Community Music*, 9(2): 171–189.
- Barrett, Michael & Dorette Vermeulen, 2019. Drop Everything and Sing the Music: Choristers' Perceptions of the Value of Participating in a Multicultural South African University Choir. *Muziki*, 16(1): 31–60.
- Bartolome, Sarah J., 2018. "We sing to touch hearts": Choral musical culture in Pretoria East, South Africa. *Research Studies in Music Education*, 40(2): 265–285.
- Batt-Rawden, Kari & Sarah Andersen, 2020. 'Singing has empowered, enchanted and enthralled me' - Choirs for wellbeing? *Health Promotion International*, 35(1): 140–150.
- BD Pop, u.å. *Luleå internationella kör*.
[<https://bdpop.se/medverkande/lulea-internationella-kor/> Hämtat: 2020-11-16]
- Bossius, Thomas & Lars Lilliestam, 2011. *Musiken och jag. Rapport från forskningsprojektet Musik i Människors Liv*. 1:a uppl. Göteborg: Bo Ejeby Förlag.
- Bryman, Alan, 2018. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3:e uppl. Stockholm: Liber AB.
- Cederberg, Maja, 2012. Migrant networks and beyond: Exploring the value of the notion of social capital for making sense of ethnic inequalities. *Acta Sociologica*, 55(1): 59–72.
- Diaz, Jose Alberto, 1993. *Choosing integration: A Theoretical and Empirical Study of the Immigrant Integration in Sweden*. Diss. Uppsala: Uppsala Universitet.

- Diaz, Jose Alberto, 1996. Invandrarnas integration – Några teoretiska och metodologiska utgångspunkter. *Sverige, framtiden och mångfalden: Slutbetänkande från Invandrarpolitiska kommittén. Bilaga: Vägar in i Sverige*. Stockholm: Fritze.
- Diaz, Jose Alberto, 1997. *Primärintegration och bidragsberoende: Studie av integration och tidigt bidragsberoende inom det kommunala flyktningmottagandet*. Norrköping: Statens invandrarverk.
- Eriksson-Zetterquist, Ulla & Göran Ahrne, 2015. Intervjuer. I: Göran Ahrne och Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 2:a uppl. Stockholm: Liber AB.
- Hallin, Anette & Jenny Helin, 2018. *Intervjuer*. 1:a uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- International Federation of Social Workers, 2014. *Global definition av socialt arbete*.
[<https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>
Hämtat: 2020-12-28]
- Lindgren, Simon, 2014. Kodning. I: Mikael Hjerm, Simon Lindgren och Marco Nilsson (red.) *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*. 2:a uppl. Malmö: Gleerups AB.
- Nationalencyklopedin, u.å. *Integration*.
[<https://www-ne-se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/integration>
Hämtat: 2020-11-16]
- Quadros, Andre de & Kinh T. Vu, 2017. At home, song, and *fika* – Portraits of Swedish choral initiatives amidst the refugee crisis. *International Journal of Inclusive Education*, 21(11): 1113–1127.
- Rodin, Lika, 2017. From othering to belonging: Integration politics, social intervention and the limits of cultural ideology. *The Journal of Social Policy Studies*, 15(4): 603–616.
- Unicef, 2020. *Barn i socialt utanförskap halkar efter i samhället*.
[<https://unicef.se/fakta/barn-i-socialt-utanforskap> Hämtat: 2020-01-20]

Vetenskapsrådet, 2002. *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vougioukalou, Sofia, Rosie Dow, Laura Bradshaw & Tracy Pallant, 2019. Wellbeing and Integration through Community Music: The Role of Improvisation in a Music Group of Refugees, Asylum Seekers and Local Community Members. *Contemporary Music Review*, 38(5): 533–548.

Bilagor

Bilaga 1: Intervjuguide

Inledning:

- Godkännande av inspelning.
- Presentation av mig samt den aktuella studien.
- Information om samtycke och aidentifiering.
- Bakgrundsinformation/"Lära känna"-frågor:
 - Namn
 - Ålder
 - Kön
 - Bakgrund
 - Tidigare erfarenheter av körmusik

Intervjufrågor:

- Beskriv kören och körens arbete för mig. Hur ser en vanlig repetition ut?
- Vilken roll har kören spelat i ditt liv? Varför?
- Hur har kören påverkat din etablering i det svenska samhället? Om kören har påverkat, vad i körens arbete upplever du har påverkat?
- Vad händer med dig när du sjunger i kör? Vad känner du? Varför känner du så?
- Skulle du kunna berätta om en situation då kören gjorde ett starkt intryck på dig? Vad hände då? Vad kände du? Hur reagerade de andra i kören?

Bilaga 2: Informationsbrev

Hej!

Jag heter Linnéa Eriksson och jag skriver just nu min kandidatuppsats inom socialt arbete. Jag har valt att skriva om körmusik och integration, om musikens betydelse för integrationsprocessen. Jag intresserar mig för hur människor som kommit till Sverige upplever detta. För att undersöka mitt valda forskningsområde har jag valt att genomföra 4–6 intervjuer med utrikesfödda körmedlemmar i Luleå internationella kör. Jag ber därför om din hjälp.

Intervjun, som kommer att vara runt 30 minuter lång, kommer att ske via videosamtal på grund av de strikta restriktioner som just nu råder. Intervjun sker på en överenskommen tid, jag är mycket flexibel och har möjlighet att anpassa mig till när det passar för dig.

Intervjun kommer att spelas in och sedan skrivas ned. Materialet kommer endast att hanteras av mig och kommer att förvaras så att ingen obehörig kan ta del av det. Vid publikation av studiens resultat kommer du, som intervjuperson, att avidentifieras i största möjliga mån. Det innebär att jag inte kommer publicera ditt namn eller annan information som kan kopplas till dig. Luleå internationella kör kommer dock att presenteras och det är därför omöjligt att helt säkerställa att utomstående som känner dig inte kommer att kunna identifiera dina svar i studiens resultat. Dina intervjusvar kommer endast att användas i den ovan presenterade studien.

Deltagandet bygger helt och hållet på frivillighet, du kan när som helst avbryta ditt deltagande och dra tillbaka ditt samtycke utan att uppge skäl. Skicka gärna ett skriftligt samtycke gällande ditt deltagande i studien via mail.

Vid frågor, tveka inte att höra av dig! Jag ser fram emot att träffas!

Vänliga hälsningar,

Linnéa Eriksson,

Socionomstudent vid Socialhögskolan, Lunds universitet